

Dosarul nr. 2r-431/23
2-22121068-01-2r-16102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, R. Pulbere, I. Secrieru)

Î N C H E I E R E

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Mihail Bîtca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni împotriva lui Mihail Bîtca, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Bîtca, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a ț ă:

La 15 august 2022, Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Bîtca, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni. S-a încasat de la Mihail Bîtca în beneficiul Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni suma de 12 269,80 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare achitată ca urmare a producerii accidentului rutier la 08 februarie 2020, precum și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 368,07 de lei și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 4000 de lei. În rest, pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

La 06 februarie 2020, Mihail Bîtca a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Mihail Bîtcă împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, 4), cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 276 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului că, în cazul neînlăturării neajunsului în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Mihail Bîtcă împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 26 septembrie 2023, Mihail Bîtcă a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, repunerea în termen a cererii de apel, casarea încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, a invocat că încheierea din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentului, prin intermediul adresei electronice indicată în cererea de apel, însă aceasta nu a fost recepționată, nefiind anexată nici o dovadă că acest mesaj electronic a fost recepționat de către el.

A mai indicat că, nu a putut să execute dispozițiile încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, deoarece nu a cunoscut despre existența actului judecătoresc.

Studiind materialele cauzei, în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

În accepțiunea art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În temeiul art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform prevederilor art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștea sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin hotărârea din 27 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni. S-a încasat de la Mihail Bîtcă în beneficiul Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni suma de 12 269, 80 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare achitată ca urmare a producerii accidentului rutier la 08 februarie 2020, precum și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 368,07 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 4000 de

lei. În rest, pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 06 februarie 2020, Mihail Bîtcă a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Mihail Bîtcă împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, 4), cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 276 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului că, în cazul neînlăturării neajunsului în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Mihail Bîtcă împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, la 05 septembrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 24 august 2023 lui Mihail Bîtcă, prin intermediul poștei electronice *****d@y***** (f.d. 56), indicată de ultimul în referință (f.d.28) și cererea de apel nemotivată (f.d. 38).

Prin urmare, confirmarea expedierii documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice (f.d. 50, 56).

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri, ceea ce la caz nu se atestă.

Prin urmare, analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Mihail Bîtcă a declarat recurs împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții

de Apel Chișinău, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă. Or, prezentul recurs a fost declarat la 26 septembrie 2023, termenul limită fiind 20 septembrie 2023.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Însă, la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, recurentul nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea recursului.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de judecată a respectat prevederile legale de comunicare a actului de procedură, dar recurentul nu a întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță.

Reieșind din prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, Completul de judecată reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, dispozițiile art. 15 din Codul de procedură civilă stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Completul de judecată învederează că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Sub acest aspect, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele redatate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs depusă de Mihail Bîtca și de a restitui recursul declarat împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Mihail Bîtca împotriva încheierii din 24 august 2023, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni împotriva lui Mihail Bîtca, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi